

AIR TRITIA

**STRATEGIA ZARZĄDZANIA
JAKOŚCIĄ POWIETRZA DLA
EUROPEJSKIEGO
UGRUPOWANIA
WSPÓŁPRACY
TERYTORIALNEJ TRITIA
NA OKRES 2020 - 2040
STRATEGIE ŘÍZENÍ KVALITY
OVZDUŠÍ PRO EVROPSKÉ
SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ
SPOLUPRÁCI TRITIA
NA OBDOBÍ 2020 AŽ 2040**

2020

**CZĘŚĆ PROJEKTOWA I PROCES WDRAŻANIA
/ NÁVRHOVÁ A IMPLEMENTAČNÍ ČÁST**

Opracowano w ramach projektu „**UJEDNOLICONE PODEJŚCIE DO SYSTEMU ZARZĄDZANIA ZANIECZYSZCZENIEM POWIETRZA W FUNKCJONALNYCH OBSZARACH MIEJSKICH W REGIONIE TRITIA**” (UNIFORM APPROACH TO THE AIR POLLUTION MANAGEMENT SYSTEM FOR FUNCTIONAL URBAN AREAS IN TRITIA REGION, zwanego dalej „AIR TRITIA”), nr CE1101, współfinansowanego przez Unię Europejską za pośrednictwem Programu Interreg CENTRAL EUROPE.

„Strategie zarządzania jakością powietrza dla europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej TRITIA na okres 2020 - 2040” opracowali:

Zpracováno v rámci projektu „**JEDNOTNÝ PŘÍSTUP K SYSTÉMU ŘÍZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ PRO FUNKČNÍ MĚSTSKÉ OBLASTI V REGIONU TRITIA**“ (UNIFORM APPROACH TO THE AIR POLLUTION MANAGEMENT SYSTEM FOR FUNCTIONAL URBAN AREAS IN TRITIA REGION, dále jen AIR TRITIA), č. CE1101, který je spolufinancován z Evropské unie prostřednictvím programu Interreg CENTRAL EUROPE.

„Strategii řízení kvality ovzduší pro ESÚS TRITIA na období 2020 až 2040“ zpracovali:

ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, z. ú. (zvané dále / dále jen ACCENDO)

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava - Hrabůvka, IČ: 28614950, tel.: +420 596 112 649,
web: <http://accendo.cz/>, e-mail: info@accendo.cz

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (zvaná dále / dále jen VŠB-TUO)

17. listopadu 2172/15, 708 00 Ostrava-Poruba, IČ: 61989100, tel.: +420 597 321 111,
web: <https://vsb.cz/>, e-mail: Petr.Jancik@vsb.cz

Žilinská univerzita v Žiline (zvaná dále / dále jen UNIZA)

Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina, IČ: 00397 563, +421 41/ 513 5900,
web: <https://www.uniza.sk/> email: Daniela.Durcanska@fstav.uniza.sk

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI TRITIA (zvané dále/dále jen EUWT/ESÚS TRITIA)

Zamkowa 3A, 43 - 400 Cieszyn, Poland Mobil: +421 911 540 149, Telefon: +48 883 339 995
E-mail: egtctritia@egtctritia.eu

W ścisłej współpracy z Krajem Morawsko-Śląskim, Województwem Opolskim, Województwem Śląskim, i Samorządowym Krajem Żylińskim.

Częścią strategii jest „System Zarządzania Jakością Powietrza (AQMS), który obejmuje przestrzenną bazę danych, wyniki analiz, wyniki modelowania zanieczyszczeń powietrza, działania skierowane na poprawę jakości powietrza i ich wpływ. Dostępny tutaj: <https://aqms.vsb.cz/>.

V úzké spolupráci s Moravskoslezským krajem, Opolským vojvodstvím, Slezským vojvodstvím a Žilinským samosprávným krajem.

Součástí strategie je Systém řízení kvality ovzduší (AQMS), který zahrnuje prostorová data, výsledky analýz, výsledky modelování znečištění ovzduší, opatření na zvýšení kvality ovzduší a jejich dopad. Dostupný zde: <https://aqms.vsb.cz/>.

07/08/2020

Spis treści / Obsah

1	Część projektowa / Návrhová část.....	4
1.1	Struktura części projektowej/Struktura návrhové části.....	4
1.2	Działania/Opatření	7
1.3	Działania - opis Opatření - popis	8
	OP A/ Zarządzanie jakością powietrza PO A/ Řízení kvality ovzduší	8
	OP B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza PO B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší	11
	OP C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów PO C/ Ekologicky odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území.....	18
2	Proces wdrażania / Implementace.....	23
2.1	Metoda wdrażania i organizacja prac / Způsob implementace a její organizační zajištění	23
2.2	Kompetencje w zakresie wdrażania Strategii / Systematizace kompetencí při realizaci Strategie.....	24
2.3	Tabela wskaźników oceny / Indikátorová soustava pro hodnocení	26

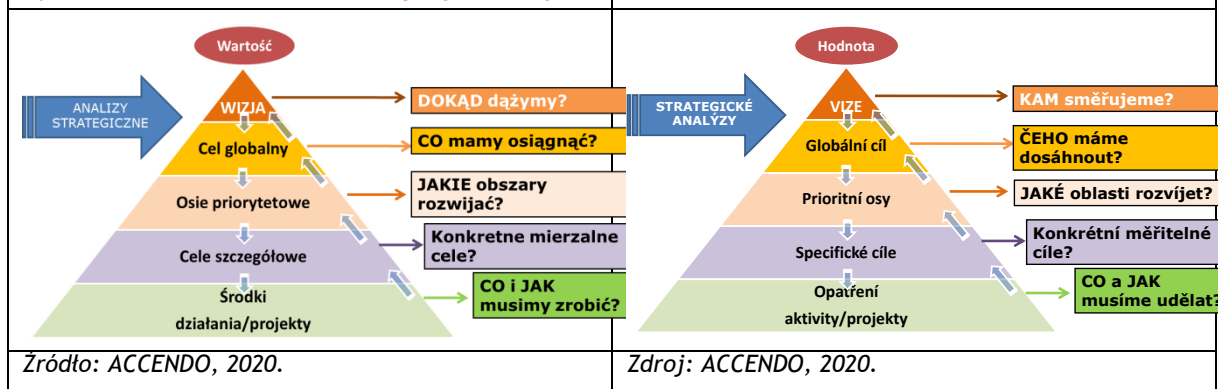
1 Część projektowa / Návrhová část

1.1 Struktura części projektowej / Struktura návrhové části

<p><i>Strategia określa wizję, cele globalne obszarów tematycznych, cele szczegółowe i obszary interwencji.</i></p> <p><i>Wizja to opis pożądanego przyszłego stanu, który chcemy osiągnąć poprzez realizację strategii. Odnosi się do strategii jako całości. Wizja powinna zostać spełniona w horyzoncie długoterminowym.</i></p> <p><i>Cel globalny/ogólny rozszerza zdefiniowaną wizję Strategii. Chodzi o skonkretyzowany (jasny, rzeczowy i zrozumiały) opis przyszłego stanu, za pośrednictwem którego zostanie zrealizowana określona wizja. Jest to suma wszystkich rezultatów i wpływów celów szczegółowych. Do spełnienia celu globalnego powinno dojść w horyzoncie średnioterminowym i długoterminowym (co nie musi następować bezpośrednio po zakończeniu realizacji Strategii).</i></p> <p><i>Cele szczegółowe rozszerzają cel globalny w konkretnych osiach priorytetowych polityki jakości powietrza w horyzoncie średnioterminowym do 2025 roku.</i></p> <p><i>Środki (obszary interwencji) definiują konkretne kroki prowadzące do osiągnięcia pożądanego celu szczegółowego. Środki (Obszary interwencji) będą miały formę zaleceń i konkretnych propozycji, które mogą być zarówno legislacyjne, jak i nielegislacyjne.</i></p>	<p><i>Strategie pracuje s pojmy vize, globální cíle tematických oblastí, specifické cíle a opatření.</i></p> <p><i>Vize je popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace strategie dosáhnout. Vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve dlouhodobém horizontu.</i></p> <p><i>Globální/Celkový cíl rozvádí nadefinovanou vizi Strategie. Jedná se o konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů specifických cílů. K naplnění globálního cíle by mělo dojít ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace Strategie).</i></p> <p><i>Specifické cíle rozpracovávají globální cíl v konkrétních prioritních osách politiky kvality ovzduší ve střednědobém horizontu do roku 2025.</i></p> <p><i>Opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných specifických cílů. Opatření budou mít formu doporučení a konkrétních návrhů, které mohou směřovat jak do oblasti legislativní, tak i nelegislativní.</i></p>
--	--

Rysunek 1.1: Struktura części projektowej

Obrázek 1.1: Struktura návrhové části

Wartość	Hodnota
Jakość powietrza jest istotną, wspólną wartością dla dalszego rozwoju regionu TRITIA, zarówno dla mieszkańców, administracji publicznej, przedsiębiorców oraz pozostałych podmiotów na tym obszarze.	Kvalita ovzduší je důležitou společnou hodnotou pro další rozvoj regionu TRITIA, a to jak pro obyvatele, veřejnou správu tak i podnikatelské subjekty a další aktéry v území.
Wizja	Vize
W roku 2040 powietrze w całym regionie TRITIA będzie czyste.	V roce 2040 ovzduší bude čisté v celém regionu TRITIA.
Cel globalny/ ogólny	Globální/celkový cíl
G1 Uzyskać taką jakość powietrza, aby na całym przedmiotowym obszarze nie były przekraczane dopuszczalne i docelowe poziomy stężenia zanieczyszczeń w powietrzu.	G1 Dosáhnout takové kvality ovzduší aby v celém zájmovém území nebyly překračovány imisní limity u všech sledovaných látek.
G2 Wpływać na zachowanie wszystkich grup wiekowych mieszkańców w celu zwiększenia ochrony środowiska a przede wszystkim powietrza.	G2 Ovlivnit chování všech generací obyvatel za účelem zvýšení ochrany životního prostředí zejména ovzduší.
Osie priorytetowe (OP)/	Prioritní osy (PO):
OP A/ Zarządzanie jakością powietrza	PO A/ Řízení kvality ovzduší
OP B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	PO B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
OP C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów na obszarze Strategii	PO C/ Ekologický odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území

Cele szczegółowe	Specifické cíle
OP A/ Zarządzanie jakością powietrza	PO A/ Řízení kvality ovzduší
Cel A1: Realizacja „Evidence - based management” (zarządzanie na podstawie sprawdzonych informacji/dowodów) tzn. monitorowanie i ocena zmian jakości powietrza na obszarze programu, efektywna i długoterminowa poprawa jakości powietrza na obszarze strategii	SC A1: Realizovat „Evidence - based management“ (řízení na základě ověřených informací/důkazů) tj. monitorovat a vyhodnocovat vývoj kvality ovzduší na základě změn v území, efektivně a dlouhodobě zlepšovat kvalitu ovzduší na celém území
OP B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	PO B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Cel B1: Obniżenie wpływu lokalnych źródeł ciepła na jakość powietrza	SC B1: Snížit vliv lokálních zdrojů tepla na kvalitu ovzduší
Cel B2: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych	SC B2: Omezit emise znečištění z průmyslových zdrojů
Cel B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza	SC B3: Snížit vliv dopravy na kvalitu ovzduší
OP C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	PO C/ Ekologicky odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Cel C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	SC C1: Zvyšování ekologického povědomí a změna chování obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území

1.2 Działania/Opatření

<p>Działanie A1.1: Monitorowanie i ocena trendów jakości powietrza oraz ich zgodności z celami strategicznymi</p> <p>Działanie A1.2: Wspieranie rozwoju i innowacji modeli dla identyfikacji poszczególnych grup źródeł zanieczyszczenia powietrza (np. środowisko AQMS, Positive Matrix Factorization, ITP.).</p> <p>Działanie B1.1: Modernizacja i wymiana lokalnych źródeł ciepła na paliwa stałe</p> <p>Działanie B1.2: Energetycznie efektywne domy jednorodzinne i wielorodzinne (termomodernizacja budynków)</p> <p>Działanie B2.1: Wspieranie działań prowadzących, w przypadku źródeł przemysłowych do realizacji BAT (z ang. Best Available Techniques)</p> <p>Działanie B3.1: Wspieranie działań nastawionych na czyszczenie dróg na mokro (reemisje) łącznie z modernizacją taboru pojazdów do czyszczenia dróg na pojazdy niskoemisyjne z efektywnym czyszczeniem na mokro</p> <p>Działanie B3.2: Realizacja inwestycji drogowych (obwodnice) łącznie z optymalizacją harmonogramu czasowego realizacji inwestycji drogowych - ograniczenie kongestii</p> <p>Działanie B3.3: Wspieranie wykorzystania transportu zbiorowego</p> <p>Działanie B3.4: Rozwój transportu niskoemisyjnego lub zeroemisyjnego (elektromobilność, wodór, CNG, transport rowerowy) i realizacja inwestycji w zakresie P&R oraz B&R w obrębie węzłów komunikacyjnych, a także budowa ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych</p> <p>Działanie C1.1: Realizacja/wsparcie edukacji proekologicznej jako motywacji do zmiany podejścia mieszkańców do środowiska oraz promowanie zrównoważonego stylu życia</p> <p>Działanie C1.2: Tworzenie marki „Przyjazny dla środowiska” (dla przedsiębiorców/institucji)</p> <p>Działanie C1.3: Długoterminowa kampania informacyjna w celu zmiany wartości społecznych</p> <p>Działanie C1.4: Wymiana dobrych praktyk oraz pozostałych doświadczeń między regionami EUWT TRITA</p>	<p>Opatření A1.1: Monitorovat a vyhodnocovat trendy v kvalitě ovzduší a jejich soulad se strategickými cíli</p> <p>Opatření A1.2: Podporovat rozvoj a inovaci modelů pro identifikaci jednotlivých skupin zdrojů znečišťování ovzduší (např. prostředí AQMS, Positive Matrix Factorization, apod.)</p> <p>Opatření B1.1 Modernizace i výměna lokálních zdrojů tepla na paliwa stałe /Modernizace a výměna lokálních zdrojů tepla na pevná paliva</p> <p>Opatření B1.2 Energetické úspory rodinných a bytových domů (termomodernizace budov)</p> <p>Opatření B2.1: Podpora aktivit vedoucích u průmyslových zdrojů k realizaci BAT (z angl. Best Available Techniques)</p> <p>Opatření B3.1: Podpůrné činnosti zaměřené na mokré čištění cest (reemise) včetně obnovy vozového parku čistících vozidel na vozidla nízko emisní s efektivním mokrým čištěním</p> <p>Opatření B3.2: Dobudování dopravních staveb (obchvaty) včetně optimalizace časové schématu dopravní staveb - omezení kongesce</p> <p>Opatření B3.3: Podpora využití veřejné hromadné dopravy</p> <p>Opatření B3.4: Rozvoj nízko emisní dopravy nebo bez emisní (elektromobilita, vodík, CNG, cyklopraha) a realizace investic v oblasti P&R a B&R v dopravních uzlech, jakož i výstavba tras pro cyklisty a společných tras pro pěší a pro cyklisty</p> <p>Opatření C1.1: Realizace/podpora environmentálního vzdělávání jako motivace změny myšlení obyvatel k šetrnému životnímu stylu</p> <p>Opatření C1.2: Budování značky přátelský k životnímu prostředí (u podnikatelských subjektů/institucí)</p> <p>Opatření C1.3: Dlouhodobá komunikační kampaň na změnu společenských hodnot</p>
---	---

Opatření C1.4: Sdílení příkladů dobré praxe a dalších zkušeností mezi regiony ESÚS TRITIA

1.3 Działania - opis | Opatření - popis

OP A/ Zarządzanie jakością powietrza

| PO A/ Řízení kvality ovzduší

Cel A1: Realizacja „Evidence - based management” (zarządzanie na podstawie sprawdzonych informacji/dowodów) tzn. monitorowanie i ocena zmian jakości powietrza na obszarze programu, efektywna i długoterminowa poprawa jakości powietrza na obszarze strategii

| SC A1: Realizovat „Evidence - based management“ (řízení na základě ověřených informací/důkazů) tj. monitorovat a vyhodnocovat vývoj kvality ovzduší na základě změn v území, efektivně a dlouhodobě zlepšovat kvalitu ovzduší na celém území

Działanie A1.1: Monitorowanie i ocena trendów jakości powietrza oraz ich zgodności z celami strategicznymi

| Opatření A1.1: Monitorovat a vyhodnocovat trendy v kvalitě ovzduší a jejich soulad se strategickými cíli

Oś priorytetowa	A/ Zarządzanie jakością powietrza	A/ Řízení kvality ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy Specifický cíl	A1: Realizacja „Evidence - based management” (zarządzanie na podstawie sprawdzonych informacji/dowodów) tzn. monitorowanie i ocena zmian jakości powietrza na obszarze programu, efektywna i długoterminowa poprawa jakości powietrza na obszarze strategii	A1: Realizovat „Evidence - based management“ (řízení na základě ověřených informací/důkazů) tj. monitorovat a vyhodnocovat vývoj kvality ovzduší na základě změn v území, efektivně a dlouhodobě zlepšovat kvalitu ovzduší na celém území
Nazwa działania Název opatření	A1.1: Monitorowanie i ocena trendów jakości powietrza oraz ich zgodności z celami strategicznymi	A1.1: Monitorovat a vyhodnocovat trendy v kvalitě ovzduší a jejich soulad se strategickými cíli
Opis działania Popis opatření	Na podstawie regularnego monitorowania ocenić rozwój obszaru pod względem jakości powietrza dla poszczególnych regionów. Stale badać liczbę osób żyjących na obszarze z przekroczonymi limitami (tzn. czy podjęte działania w regionach prowadzą do pożądanego rozwoju wskaźników tj. do wypełnienia Strategy Timeline Roadmapping Diagram).	Na základě pravidelného monitorování zhodnotit vývoj kvality ovzduší v území dle jednotlivých regionů. Průběžně zjišťovat podíl lidí žijící na území s překročenými limity (tzn., zda přijatá opatření v regionech vedou k požadovanému vývoji indikátorů tj. k naplňování Strategy Timeline Roadmapping Diagram).
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	PM10;PM2,5; B(a)P; NOx	PM10;PM2,5; B(a)P; NOx
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Baza danych jakości powietrza jest niezbędna do właściwego podejmowania strategicznych decyzji, również podczas bieżących aktualizacji działań w planie działania.	Kvalitní datová základna v oblasti kvality ovzduší je nezbytná pro správné strategické rozhodování, také při průběžných aktualizacích aktivit v akčním plánu.

Działanie A1.2: Wspieranie rozwoju i innowacji modeli dla identyfikacji poszczególnych grup źródeł zanieczyszczenia powietrza (np. środowisko AQMS, Positive Matrix Factorization, ITP.).

| Opatření A1.2: Podporovat rozvoj a inovaci modelů pro identifikaci jednotlivých skupin zdrojů znečišťování ovzduší (např. prostředí AQMS, Positive Matrix Factorization, apod.)

Oś priorytetowa	A/ Zarządzanie jakością powietrza	A/ Řízení kvality ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy Specifický cíl	A1: Realizacja „Evidence - based management” (zarządzanie na podstawie sprawdzonych informacji/dowodów) tzn. monitorowanie i ocena zmian jakości powietrza na obszarze programu, efektywna i długoterminowa poprawa jakości powietrza na obszarze strategii	A1: Realizovat „Evidence - based management“ (řízení na základě ověřených informací/důkazů) tj. monitorovat a vyhodnocovat vývoj kvality ovzduší na základě změn v území, efektivně a dlouhodobě zlepšovat kvalitu ovzduší na celém území
Nazwa działania Název opatření	A1.2: Wspieranie rozwoju i innowacji modeli dla identyfikacji poszczególnych grup źródeł zanieczyszczenia powietrza (np. środowisko AQMS, Positive Matrix Factorization, ITP.).	A1.2: Podporovat rozvoj a inovaci modelů pro identifikaci jednotlivých skupin zdrojů znečišťování ovzduší (např. prostředí AQMS, Positive Matrix Factorization, apod.)
Opis działania Popis opatření	Rozwijając narzędzia do zarządzania jakością powietrza na terytorium w oparciu o nowoczesne trendy. Mapować i identyfikować poszczególne grupy źródeł zanieczyszczenia powietrza, ewentualnie bezpośrednio konkretnych źródeł.	Rozvíjet nástroje pro řízení kvality ovzduší v území na základě moderních trendů. Mapovat a identifikovat jednotlivé skupiny zdrojů znečišťování ovzduší, případně přímo konkrétní zdroje.
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	PM10;PM2,5; B(a)P; NOx	PM10;PM2,5; B(a)P; NOx
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Bez odpowiedniego instrumentu nie można skutecznie zarządzać jakością powietrza i identyfikować wpływ poszczególnych działań, w tym wymogów ekonomicznych.	Bez vhodného nástroje nelze efektivně řídit kvalitu ovzduší a identifikovat dopady jednotlivých opatření včetně ekonomické náročnosti.

OP B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza | PO B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší

Cel B1: Obniżenie wpływu lokalnych źródeł ciepła na jakość powietrza | SC B1: Snížit vliv lokálních zdrojů tepla na kvalitu ovzduší

Działanie B1.1: Modernizacja i wymiana lokalnych źródeł ciepła na paliwa stałe | Opatření B1.1: Modernizace a výměna lokálních zdrojů tepla na pevná paliva

Oś priorytetowa Prioritní osa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Cel szczegółowy Specifický cíl	B1: Obniżenie wpływu lokalnych źródeł ciepła na jakość powietrza	B1: Snížit vliv lokálních zdrojů tepla na kvalitu ovzduší
Nazwa działania Název opatření	B1.1: Modernizacja i wymiana lokalnych źródeł ciepła na paliwa stałe	B1.1: Modernizace a výměna lokálních zdrojů tepla na pevná paliva
Opis działania Popis opatření	Działanie obejmuje w szczególności zmianę medium opałowego i/lub zastąpienie starego kotła na paliwa stałe, nowym, bardziej efektywnym i ekologicznym kotłem na paliwa niskoemisyjne. Priorytetowe wspieranie zmiany starego kotła na paliwa stałe na pompy ciepła, systemy solarne, kotły gazowe lub podłączenia do centralnego źródła ciepła, jak i dalszych możliwości przyjaznych dla środowiska. Działanie należałoby uzupełnić działaniem B1.2 (Energetycznie efektywne domy jednorodzinne i wielorodzinne (termomodernizacja budynków)).	Opatření zahrnuje zejména záměnu topného média, a/nebo záměnu starého kotle na pevná paliva za nový účinnější kotel na nízkoemisní paliva. Prioritně podporovat záměnu starého kotle na pevná paliva za tepelná čerpadla, solární systémy, plynové kotle, nebo připojení k centrálnímu zdroji tepla, příp. další možnosti šetrné k životnímu prostředí. Opatření je vhodné doplnit opatřením B1.2 (Energetické úspory rodinných a bytových domů (termomodernizace budov)).
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie Kterých polutantů se opatření týká	TSP (<i>SSZ - stałe substancje zanieczyszczające</i>), PM10, PM2.5, SO ₂ , NO _x , B(a)P, VOC (<i>LZO - lotne związki organiczne</i>)	TSP, PM10, PM2.5, SO ₂ , NO _x , B(a)P, VOC
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Lokalne kotły są dominującym źródłem emisji B(a)P, najbardziej znaczącym źródłem PM2.5 i bardzo ważnym źródłem emisji PM10.	Lokální topeniště jsou dominantním zdrojem emisí B(a)P, nejvýznamnějším zdrojem emisí PM2.5 a velmi významným zdrojem emisí PM10.

Działanie B1.2: Energetycznie efektywne domy jednorodzinne i wielorodzinne (termomodernizacja budynków)

| Opatření B1.2: Energetické úspory rodinných a bytových domů (termomodernizace budov)

Oś priorytetowa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy	B1: Obniżenie wpływu lokalnych źródeł ciepła na jakość powietrza	B1: Snížit vliv lokálních zdrojů tepla na kvalitu ovzduší
Specifický cíl		
Nazwa działania	B1.2: Energetycznie efektywne domy jednorodzinne i wielorodzinne (termomodernizacja budynków)	B1.2: Energetické úspory rodinných a bytových domů (termomodernizace budov)
Název opatření		
Opis działania	Działanie obejmuje termomodernizację budynków, czyli np. izolację ścian i dachów, wymianę okien, efektywniejszą regulację ogrzewania. Działanie jest również zalecane jako uzupełnienie do działania B1.1 (Modernizacja i wymiana lokalnych źródeł ciepła na paliwa stałe).	Opatření zahrnuje termomodernizaci budov např. izolace stěn a střech, výměna oken, efektivnější regulace vytápění. Opatření je doporučováno také jako doplňkové k opatření B1.1 (Modernizace a výměna lokálních zdrojů tepla na pevná paliva).
Popis opatření		
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	TSP (SSZ - stałe substancje zanieczyszczające), PM10, PM2.5, SO2, Nox, B(a)P, VOC (LZO - lotne związki organiczne)	TSP, PM10, PM2.5, SO2, Nox, B(a)P, VOC
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania	Lokalne kotły są dominującym źródłem emisji B(a)P, najbardziej znaczącym źródłem PM2.5 i bardzo ważnym źródłem emisji PM10.	Lokální topeniště jsou dominantním zdrojem emisí B(a)P, nejvýznamnějším zdrojem emisí PM2.5 a velmi významným zdrojem emisí PM10.
Zdůvodnění opatření		

Cel B2: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych

| SC B2: Omezení emise znečištění z průmyslových zdrojů

Działanie B2.1: Wspieranie działań prowadzących, w przypadku źródeł przemysłowych do realizacji BAT

| Opatření B2.1: Podpora aktivit vedoucích u průmyslových zdrojů k realizaci BAT

Oś priorytetowa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy	B2: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych	B2 Omezení emise znečištění z průmyslových zdrojů
Specifický cíl		
Nazwa działania	B2.1: Wspieranie działań prowadzących, w przypadku źródeł przemysłowych do realizacji BAT	B2.1: Podpora aktivit vedoucích u průmyslových zdrojů k realizaci BAT
Název opatření		
Opis działania	Wspieranie i promocja działań prowadzących, w przypadku źródeł przemysłowych do realizacji BAT+, tzn., że firmy przyjmą dobrowolnie zobowiązania w ramach BAT+ oraz przyspieszenie przyjęcia BAT (z ang. Best Available Techniques).	Podpora a propagace aktivit vedoucích u průmyslových zdrojů k realizaci BAT+, tzn., že průmyslové podniky přijmou dobrovolné závazky pod BAT+, a zrychlení přijímání BAT (z angl. Best Available Techniques).
Popis opatření		
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	W zależności od rodzaju źródła i zastosowanej technologii	V závislosti na druhu zdroje a užití technologie
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania	Wprowadzenie BAT jest obowiązkowe dla określonych urządzeń, jednak z różnym horyzontem czasowym w poszczególnych regionach członkowskich. Parametry emisji BAT są często określone jako zakres wartości; dlatego celem jest nakładanie w uzasadnionych przypadkach, gdy źródło ma znaczący wpływ na lokalną jakość powietrza, możliwie najbardziej rygorystycznych warunków.	Zavedení BAT je pro definovaná zařízení povinné, nicméně s rozdílným časovým horizontem v jednotlivých členských zemích. Emisní parametry BAT jsou často definovány jako interval hodnot; cílem je proto ukládat v odůvodněných případech, kdy má zdroj významný vliv na lokální kvalitu ovzduší, nejpřísnější možné podmínky.
Zdůvodnění opatření		

Cel B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza

| SC B3: Snížit vliv dopravy na kvalitu ovzduší

Działanie B3.1: Wspieranie działań nastawionych na czyszczenie dróg na mokro (reemisje) łącznie z modernizacją taboru pojazdów do czyszczenia dróg na pojazdy niskoemisyjne z efektywnym czyszczeniem na mokro

| Opatření B3.1: Podpůrné činnosti zaměřené na mokré čištění cest (reemise) včetně obnovy vozového parku čistících vozidel na vozidla nízko emisní s efektivním mokrým čištěním

Oś priorytetowa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy	B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza	B3: Snížit vliv dopravy na kvalitu ovzduší
Specifický cíl		
Nazwa działania	B3.1: Wspieranie działań nastawionych na czyszczenie dróg na mokro (reemisje) łącznie z modernizacją taboru pojazdów do czyszczenia dróg na pojazdy niskoemisyjne z efektywnym czyszczeniem na mokro	B3.1: Podpůrné činnosti zaměřené na mokré čištění cest (reemise) včetně obnovy vozového parku čistících vozidel na vozidla nízko emisní s efektivním mokrým čištěním
Název opatření		
Opis działania	Czyszczenie na mokro nawierzchni drogowych przy użyciu nowoczesnych środków technicznych.	Mokré čištění povrchů komunikací za pomoci moderních technických prostředků.
Popis opatření		
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	TSP (SSZ - stałe substancje zanieczyszczające), PM10, PM2.5	TSP, PM10, PM2.5
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania	Emitowane osadzone cząstki mogą wielokrotnie unosić się (ulegać reemisji) dzięki procesom atmosferycznym (wiatr), jak i mechanicznie (z powodu ruchu pojazdów). Czyszczenie powierzchni dróg jest pożądane w celu obniżenia wielkości emisji.	Emitované sedimentované částice se mohou opakovaně dostávat do vznosu (reemitovat) jak atmosférickými procesy (vítr), tak i mechanicky (vlivem pohybu vozidel). Odstraňování z povrchu cest je proto žádoucí pro snížení emisní zátěže.
Zdůvodnění opatření		

Działanie B3.2: Realizacja inwestycji drogowych (obwodnice) łącznie z optymalizacją harmonogramu czasowego realizacji inwestycji drogowych - ograniczenie kongestii

| Opatření B3.2: Dobudování dopravních staveb (obchvaty) včetně optimalizace časové schématu dopravní staveb - omezení kongesce

Oś priorytetowa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy	B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza	B3: Snižit vliv dopravy na kvalitu ovzduší
Specifický cíl		
Nazwa działania	B3.2: Realizacja inwestycji drogowych (obwodnice) łącznie z optymalizacją harmonogramu czasowego realizacji inwestycji drogowych - ograniczenie kongestii	B3.2: Dobudování dopravních staveb (obchvaty) včetně optimalizace časové schématu dopravní staveb - omezení kongesce
Název opatření		
Opis działania	Szczególnie obwodnice wokół obszarów zaludnionych, dalsza rozbudowa wybranych dróg.	Zejména obchvaty sídel, dále rozšiřování vybraných komunikací.
Popis opatření		
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	TSP (SSZ - stałe substancje zanieczyszczające), PM10, PM2.5, NOx, B(a)P, VOC (LZO - lotne związki organiczne)	TSP, PM10, PM2.5, NOx, B(a)P, VOC
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania	Obwodnice wokół obszarów zaludnionych mają dwa pożądane efekty - z jednej strony przenoszą ruch samochodowy z gęsto zaludnionych terenów, z drugiej strony przyczyniają się do zwiększenia płynności przeptywu pojazdów, a tym samym do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Działanie należałoby uzupełnić o rozwiązania z obszaru inteligentnego systemu zarządzania i sterowania ruchem (ITS).	Obchvaty sídel mají dva žádoucí efekty - jednak vyvádějí automobilovou dopravu z hustě osídlených lokalit, jednak přispívají ke zvýšení plynulosti pohybu vozidel a tím k omezení emisí znečišťujících látek do ovzduší. Opatření je vhodné doplnit opatřeními v oblasti inteligentního systému řízení silničního provozu (ITS).
Zdůvodnění opatření		

Działanie B3.3: Wspieranie wykorzystania transportu zbiorowego

| Opatření B3.3: Podpora využití veřejné hromadné dopravy

Oś priorytetowa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy	B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza	B3: Snížit vliv dopravy na kvalitu ovzduší
Specifický cíl		
Nazwa działania	B3.3: Wspieranie wykorzystania transportu zbiorowego	B3.3: Podpora využití veřejné hromadné dopravy
Název opatření		
Opis działania	Wspieranie wykorzystania transportu zbiorowego (łącznie z parkingami zbiorczymi, centrami przesiadkowymi, rozwojem zintegrowanych systemów transportowych, zapewnieniem dostępu transportu publicznego).	Podpora využití veřejné hromadné dopravy (včetně sběrných parkovišť, přestupních terminálů, rozvoj integrovaných dopravných systémů, zajištění dostupnosti veřejné dopravy, zavedení vymezených jízdních pruhů).
Popis opatření		
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	TSP (<i>SSZ - stałe substancje zanieczyszczające</i>), PM10, PM2.5, NOx, B(a)P, VOC (<i>LZO - lotne związki organiczne</i>)	TSP, PM10, PM2.5, NOx, B(a)P, VOC
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania	Wysokiej jakości transport publiczny może częściowo zmniejszyć zainteresowanie poruszaniem się samochodami osobowymi, przyczyniając się tym samym bezpośrednio i pośrednio do zmniejszenia emisji z transportu i poprawy jakości powietrza w centrach miejskich.	Kvalitní veřejná doprava může částečně snížit zájem o jízdu osobními vozidly a tím přímo i nepřímo přispět ke snížení emisí z dopravy a zlepšení kvality ovzduší v centrech sídel.
Zdůvodnění opatření		

Działanie B3.4: Rozwój transportu niskoemisyjnego lub zeroemisyjnego (elektromobilność, wodór, CNG, transport rowerowy) i realizacja inwestycji w zakresie P&R oraz B&R w obrębie węzłów komunikacyjnych, a także budowa ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych

| Opatření B3.4: Rozvoj nízko emisní dopravy nebo bez emisní (elektromobilita, vodík, CNG, cyklodoprava) a realizace investic v oblasti P&R a B&R v dopravních uzlech, jakož i výstavba tras pro cyklisty a společných tras pro pěší a pro cyklisty

Oś priorytetowa	B/ Infrastruktura i działania przyczyniające się do poprawy jakości powietrza	B/ Infrastruktura a opatření přispívající ke zlepšení čistoty ovzduší
Prioritní osa		
Cel szczegółowy	B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza	B3: Snížit vliv dopravy na kvalitu ovzduší
Specifický cíl		
Nazwa działania Název opatření	B3.4: Rozwój transportu niskoemisyjnego lub zeroemisyjnego (elektromobilność, wodór, CNG, transport rowerowy) i realizacja inwestycji w zakresie P&R oraz B&R w obrębie węzłów komunikacyjnych, a także budowa ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych	B3.4: Rozvoj nízko emisní dopravy nebo bez emisní (elektromobilita, vodík, CNG, cyklodoprava) a realizace investic v oblasti P&R a B&R v dopravních uzlech, jakož i výstavba tras pro cyklisty a společných tras pro pěší a pro cyklisty
Opis działania Popis opatření	Działanie może obejmować szeroki zakres poddziałań w infrastrukturze i składzie floty pojazdów. Działanie to jest szczególnie obiecujące w sektorze publicznym, ważną częścią tego działania jest podnoszenie świadomości ukierunkowanej na sektor prywatny i mieszkańców.	Opatření může zahrnovat širokou škálu dílčích opatření v infrastruktuře i složení vozového parku. Opatření je nadějně zejména ve veřejném sektoru, důležitou součástí opatření je osvěta zaměřená na privátní sektor a na občany.
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie	TSP (<i>SSZ - stałe substancje zanieczyszczające</i>), PM10, PM2.5, NOx, B(a)P, VOC (<i>LZO - lotne związki organiczne</i>)	TSP, PM10, PM2.5, NOx, B(a)P, VOC
Kterých polutantů se opatření týká		
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Wysokiej jakości niskoemisyjny/zeroemisyjny transport może częściowo zmniejszyć zainteresowanie poruszaniem się samochodami osobowymi z napędem spalinowym, przyczyniając się bezpośrednio do zmniejszenia emisji z transportu i poprawy jakości powietrza w centrach miejskich.	Kvalitní nízkoemisní/bezemisní doprava může částečně snížit zájem o jízdu osobními vozidly se spalovacím pohonem a tím přímo přispět ke snížení emisí z dopravy a zlepšení kvality ovzduší v centrem sídel.

OP C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców,
przedsiębiorców i pozostałych podmiotów

| PO C/ Ekologicky odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských
subjektů a institucí v území

Cel C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań mieszkańców,
przedsiębiorców i pozostałych podmiotów

| SC C1: Zvyšování ekologického povědomí a změna chování obyvatel,
podnikatelských subjektů a institucí v území

Działanie C1.1: Realizacja/wsparcie edukacji proekologicznej jako motywacji do zmiany podejścia
mieszkańców do środowiska oraz promowanie zrównoważonego stylu życia

| Opatření C1.1 Realizace/podpora environmentálního vzdělávání jako motivace změny myšlení
obyvatel k šetrnému životnímu stylu

Oś priorytetowa Prioritní osa	C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C/ Ekologicky odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Cel szczegółowy Specifický cíl	C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C1: Zvyšování ekologického povědomí a změna chování obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Nazwa działania Název opatření	C1.1: Realizacja/wsparcie edukacji proekologicznej jako motywacji do zmiany podejścia mieszkańców do środowiska oraz promowanie zrównoważonego stylu życia	C1.1: Realizace/podpora environmentálního vzdělávání jako motivace změny myšlení obyvatel k šetrnému životnímu stylu
Opis działania Popis opatření	Realizacja/wsparcie edukacji proekologicznej jako motywacji do zmiany sposobu myślenia mieszkańców w zakresie przyjaznego dla środowiska stylu życia (także do rozwoju edukacji energetycznej, przy wykorzystaniu argumentacji dotyczącej zachowań ekonomicznych). Dotarcie do wszystkich grup ludności dzięki wsparciu np. kościoła, ośrodków zdrowia, klubów seniora itp.	Realizace/podpora environmentálního vzdělávání jako motivace změny myšlení obyvatel k šetrnému životnímu stylu (také rozvíjet energetickou vzdělanost, přitom využít argumentaci k ekonomickému chování). Zaměření na všechny skupiny obyvatel, tj. začít např. církve, zdravotní střediska, kluby seniorů atp.
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie Kterých polutantů se opatření týká	Ogólnie wszystko - szczególnie TSP (SSZ - stałe substancje zanieczyszczające), PM10, PM2.5, SO ₂ , NO _x , B (a) P, VOC (LZO - lotne związki organiczne)	Obecně všech - zejména pak TSP, PM10, PM2.5, SO ₂ , NO _x , B(a)P, VOC
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Wspierając ekologiczne nastawienie mieszkańców, wzrasta ich motywacja do aktywnego uczestnictwa w ochronie powietrza. Prowadzi to, do zmniejszenia ilości substancji zanieczyszczających uwalnianych do powietrza. (np. promowanie wymiany lokalnych kotłůw, transportu publicznego itp.).	Podpořením ekologického smýšlení obyvatel stoupá jejich motivace aktivně se podílet na ochraně ovzduší. To vede ke snížení množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší. (Např. propagace výměny lokálních kotlů, veřejné dopravy apod.).

Działanie C1.2: Tworzenie marki „Przyjazny dla środowiska” (dla przedsiębiorców/institucji)
| Opatření C1.2: Budování značky přátelský k životnímu prostředí (u podnikatelských subjektů/institucí)

Oś priorytetowa Prioritní osa	C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C/ Ekologicky odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Cel szczegółowy Specifický cíl	C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C1: Zvyšování ekologického povědomí a změna chování obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Nazwa działania Název opatření	C1.2: Tworzenie marki „Przyjazny dla środowiska” (dla przedsiębiorców/institucji)	C1.2: Budování značky přátelský k životnímu prostředí (u podnikatelských subjektů/institucí)
Opis działania Popis opatření	Przedstawiciele regionu corocznie oceniają odpowiedzialność społeczną podmiotów gospodarczych /institucji (chodzi przede wszystkim o odpowiedzialne podejście do środowiska ew. stworzenie specjalnej kategorii).	Představitelé regionu každoročně ocení společensky zodpovědné podnikatelských subjektů nebo instituce k ŽP resp. ovzduší (možnost vytvoření speciální kategorie Podnik přátelský k ovzduší/Obec přátelská k ovzduší).
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie Kterých polutantů se opatření týká	Ogólnie (pośrednio) wszystkie - zwłaszcza TSP (SSZ - stałe substancje zanieczyszczające), PM10, PM2,5, SO ₂ , NO _x , B (a) P, VOC (LZO - lotne związki organiczne)	Obecně (nepřímo) všech - zejména pak TSP, PM10, PM2.5, SO ₂ , NO _x , B(a)P, VOC
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Działanie stanowi ważne uzupełnienie do działań normatywnych i ekonomicznych, jego efekt jest stopniowy i może pojawić się dopiero po pewnym czasie.	Opatření je důležitým doplňkem k opatřením normativním a ekonomickým, jeho efekt je však postupný a může se projevit až po určité době.

Działanie C1.3: Długoterminowa kampania informacyjna w celu zmiany wartości społecznych
| Opatření C1.3: Dlouhodobá komunikační kampaň na změnu společenských hodnot

Oś priorytetowa Prioritní osa	C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C/ Ekologicky odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Cel szczegółowy Specifický cíl	C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C1: Zvyšování ekologického povědomí a změna chování obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Nazwa działania Název opatření	C1.3: Długoterminowa kampania informacyjna w celu zmiany wartości społecznych	C1.3: Dlouhodobá komunikační kampaň na změnu společenských hodnot
Opis działania Popis opatření	<p>Długoterminowa kampania informacyjna w celu zmiany wartości społecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> Wspieranie działań PR łącznie ze społeczną kampanią informacyjną (dla wszystkich grup wiekowych) w odpowiedniej formie (inteligentne reklamy, wykorzystanie sieci społecznościowych) z pomiarem ich oddziaływania. Interaktywna kampania informacyjna skierowana do podmiotów kształtujących opinię publiczną w regionie (tzn. kościoły - księża; placówki medyczne - lekarze, pielęgniarki; szkoły - nauczyciele; władze samorządowe - prezydencji, wójtowie, burmistrzowie). 	<p>Dlouhodobá komunikační kampaň na změnu společenských hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora PR aktivit včetně reklamních kampaní na veřejnost (tj. všechny generace) vhodnou formou (chytré reklamy prostřednictvím sociálních sítí) s měřením dopadu. Interaktivní komunikační kampaň na tvůrce veřejného mínění v území (tj. církve - faráři, zdravotní střediska - lékaři, zdravotní sestry, školy - učitelé, zástupce územních samospráv - starostové).
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie Kterých polutantů se opatření týká	<p>Ogólnie (pośrednio) wszystkie - zwłaszcza TSP (<i>SSZ - stałe substancje zanieczyszczające</i>), PM10, PM2,5, SO₂, NO_x, B (a) P, VOC (<i>LZO - lotne związki organiczne</i>)</p>	<p>Obecně (nepřímo) všech - zejména pak TSP, PM10, PM2.5, SO₂, NO_x, B(a)P, VOC</p>
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	<p>Działanie stanowi ważne uzupełnienie do działań normatywnych i ekonomicznych, jego efekt jest stopniowy i może pojawić się dopiero po pewnym czasie.</p>	<p>Opatření je důležitým doplňkem k opatřením normativním a ekonomickým, jeho efekt je však postupný a může se projevit až po určité době.</p>

Działanie C1.4: Wymiana dobrych praktyk oraz pozostałych doświadczeń między regionami EUWT TRITA

| Opatření C1.4: Sdílení příkladů dobré praxe a dalších zkušeností mezi regiony ESÚS TRITIA

Oś priorytetowa Prioritní osa	C/ Proekologiczne, odpowiedzialne podejście mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C/ Ekologický odpovědný přístup obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Cel szczegółowy Specifický cíl	C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań mieszkańców, przedsiębiorców i pozostałych podmiotów	C1: Zvyšování ekologického povědomí a změna chování obyvatel, podnikatelských subjektů a institucí v území
Nazwa działania Název opatření	C1.4: Wymiana dobrych praktyk oraz pozostałych doświadczeń między regionami EUWT TRITA	C1.4: Sdílení příkladů dobré praxe a dalších zkušeností mezi regiony ESÚS TRITIA
Opis działania Popis opatření	Wymiana przykładami dobrych praktyk i innych doświadczeń pomiędzy regionami EUWT TRITIA (Realizator - EUWT TRITIA) - opracowywanie i gromadzenie przykładów dobrych praktyk, regularne coroczne spotkania przedstawicieli władz lokalnych i pracowników z kilku departamentów (środowiska, rozwoju regionalnego, transportu, promocji/komunikacji) niniejszych regionów, jak i przedstawicieli miast, w celu przedstawienia nowej wiedzy oraz podejścia.	Sdílení příkladů dobré praxe a dalších zkušeností mezi regiony ESÚS TRITIA (Realizátor ESÚS TRITIA) - tvorba a sběr příkladů dobré praxe, pravidelná roční setkání představitelů samosprávy a pracovníků z více odborů (ŽP, regionální rozvoj, doprava, tisková/komunikační oddělení) těchto regionů a zástupců měst s prezentací nových poznatků a přístupů.
Których substancji zanieczyszczających dotyczy dane działanie Kterých polutantů se opatření týká	Ogólnie (pośrednio) wszystkie - zwłaszcza TSP (SSZ - stałe substancje zanieczyszczające), PM10, PM2,5, SO2, NOx, B (a) P, VOC (LZO - lotne związki organiczne)	Obecně (nepřímo) všech - zejména pak TSP, PM10, PM2.5, SO2, NOx, B(a)P, VOC
Uzasadnienie działania Zdůvodnění opatření	Działanie jest niezbędnym warunkiem dla stworzenia funkcjonalnego systemu oceny i zarządzania jakością powietrza.	Opatření je nezbytnou podmínkou pro vytvoření funkčního systému posuzování a řízení kvality ovzduší.

2 Proces wdrażania / Implementace

2.1 Metoda wdrażania i organizacja prac / Způsob implementace a její organizační zajištění

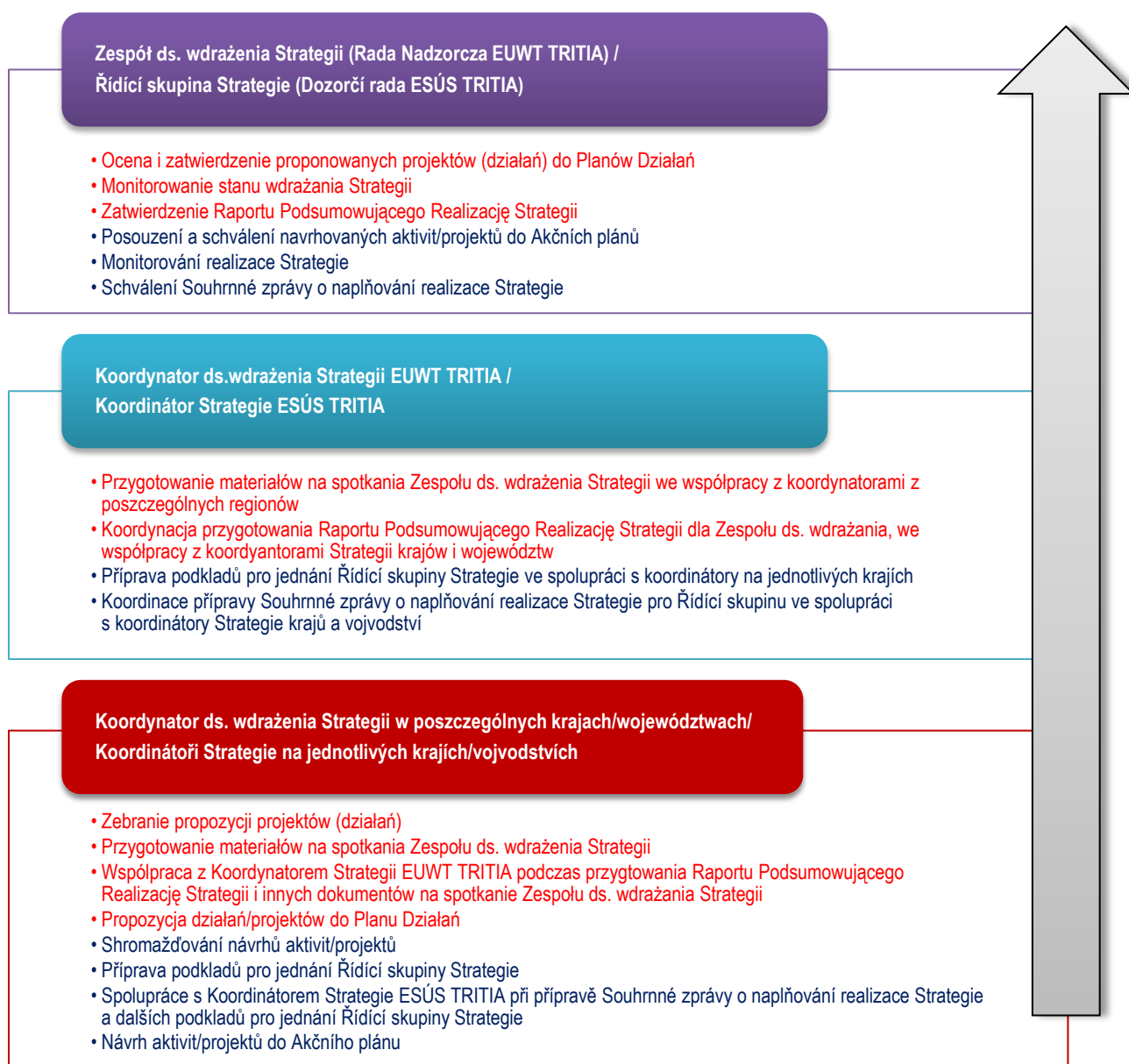
<p>STRATEGIA ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ POWIETRZA DLA EUROPEJSKIEGO UGRUPOWANIA WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ TRITIA NA OKRES 2020 - 2040 (zwana dalej "Strategią") jest dokumentem strategicznym ukierunkowanym na poprawę jakości powietrza.</p>	<p>STRATEGIE ŘÍZENÍ KVALITY OVZDUŠÍ PRO EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI TRITIA NA OBDOBÍ 2020 AŽ 2040 (dále jen „Strategie“) je průřezovým strategickým dokumentem zaměřeným na zvýšení kvality ovzduší.</p>
<p>Część wdrożeniowa dokumentu opisuje kolejne kroki związane z implementacją Strategii oraz wskazuje kompetencje, wymagane do jej realizacji w ramach wewnętrznych działań poszczególnych krajów/województw i EUWT TRITIA. Niezbędne jest powołanie Zespołu ds. wdrażania Strategii (Rada Nadzorcza EUWT TRITIA), a także wyznaczenie kompetentnych osób - koordynatorów Strategii w poszczególnych krajach/województwach, jak i Koordinatora ds. wdrażania Strategii EUWT TRITIA (tj. zespołu wdrażającego).</p> <p>Kluczowym czynnikiem strategii jest wola o możliwość poszczególnych instytucji różnych szczebli terytorialnych do współuczestniczenia w realizacji strategii.</p>	<p>Implementační část dokumentu popisuje další kroky spojené s implementací strategií a poukazuje na kompetence vyžadované k její realizaci v rámci vnitřních aktivit jednotlivých krajů/vojvodství a na území ESÚS TRITIA. Stěžejní je institucionální zajištění implementace, tzn. zajištění činnosti Řídící skupiny Strategie (Dozorčí rada ESÚS TRITIA) a zodpovědných osob - koordinátorů Strategie na jednotlivých krajích/vojvodstvích, dále pak Koordinátora Strategie ESÚS TRITIA (tj. implementačního týmu).</p> <p>Klíčovým faktorem v implementaci je ochota a možnost jednotlivých institucí na různých územních úrovních se spolupodílet na naplňování strategie.</p>
<p>Strategia będzie wdrażana poprzez realizację zadań określonych w Planie Działań, które zostaną zaproponowane przez kraje/województwa. Mechanizmy wdrażania należy wprowadzić tak, aby inicjowały wspólne przedsięwzięcia/projekty w poszczególnych działaniach, na rzecz celów określonych w ramach niniejszego, rozwojowego dokumentu.</p>	<p>Strategie bude implementována prostřednictvím realizace projektů Akčního plánu, které budou navrženy ze strany krajů/vojvodství. Implementační mechanismy musí být nastaveny tak, aby se zajistilo společné působení různých aktivit/projektů v jednotlivých opatřeních směrem ke stanoveným cílům v rámci tohoto rozvojového dokumentu.</p>
<p>Czynnikiami niezbędnymi do implementacji są:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Aktywne wsparcie ze strony władz CZ, SK i PL, krajów/województw, powiatów i gmin; b) Pełna i ukierunkowana komunikacja (przede wszystkim komunikacja pomiędzy władzami publicznymi oraz interesariuszami na terytorium). 	<p>Základními faktory implementace jsou:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Aktivní podpora vedení státu ČR, SR a PL, krajů/vojvodství a obcí; b) Úplná a cílená komunikace (zejména mezi aktéry na území a orgány veřejné správy).
<p>Strategia wskazuje podstawowy kierunek rozwoju terytorium regionu TRITIA w zakresie poprawy jakości powietrza, komunikowany poprzez wizję (vision) stanu docelowego, który należałoby osiągnąć. Z myślą o zapewnieniu</p>	<p>Strategie vytyčuje základní směr rozvoje území regionu TRITIA v oblasti kvality ovzduší ve formě vize cílového stavu, kterého by mělo být dosaženo. K uskutečnění rozvojové vize Strategie stanovuje prioritní osy rozvoje, jejich</p>

warunków do realizacji tej wizji, Strategia określa priorytetowe osie rozwoju (<i>priority development axes</i>) grupujące zaplanowane do realizacji działania, a następnie określa cele szczegółowe (<i>strategic objectives</i>), środki potrzebne do wdrożenia Strategii (<i>measures</i>) oraz projekty i częściowe działania rozwojowe (<i>activities; działania/projekty</i>).	strategické cíle, opatření a dílčí rozvojové aktivity/projekty.
--	---

2.2 Kompetencje w zakresie wdrażania Strategii / Systematizace kompetencí při realizaci Strategie

Strategia jest dokumentem ukierunkowanym na rozwój obszaru i zarządzanie jakością powietrza w latach 2020 - 2040 r.	Strategie je strategickým dokumentem orientovaným na rozvoj území a zaměřeným na řízení kvality ovzduší v období let 2020 až 2040.
---	--

Rysunek / Obrázek 2.1: Model działań umożliwiający wdrożenie Strategii / Odpowiednostní model implementace Strategie

Źródło / Zdroj: ACCENDO, 2020.

<p>Plan Działań odpowiada wizji (vision), celowi globalnemu (Global objective), osiom priorytetowym (priority axes) i środkiem przeznaczonym na jego realizację (measures) na okres 5 lat. Pierwszy Plan Działań został opracowany na lata 2020-2024.</p>	<p>Akční plán je stanovován v souladu se strategickou vizí, globálním cílem, prioritami a opatřeními na období 5 let, tzn. 1. akční plán je stanoven na období 2020 - 2024.</p>
<p>Implementacja Strategii będzie przebiegać zgodnie z obowiązującymi procedurami w poszczególnych urzędach krajowych i marszałkowskich.</p>	<p>Implementace Strategie bude probíhat podle standardních procedur na jednotlivých krajských úřadech a vojvodstvích.</p>

2.3 Tabela wskaźników oceny / Indikátorová soustava pro hodnocení

Tabela wskaźników oceny składa się ze **wskaźników oddziaływań** (II; Impact Indicator), które nawiązują do celów globalnych oraz ze **wskaźników produktu**, które odnoszą się do celów szczegółowych.

Indikátorová soustava pro hodnocení se skládá z **dopadových indikátorů** (II; Impact Indicator), které navazují na globální cíle, a z **indikátorů výstupů**, které jsou navázány na specifické cíle.

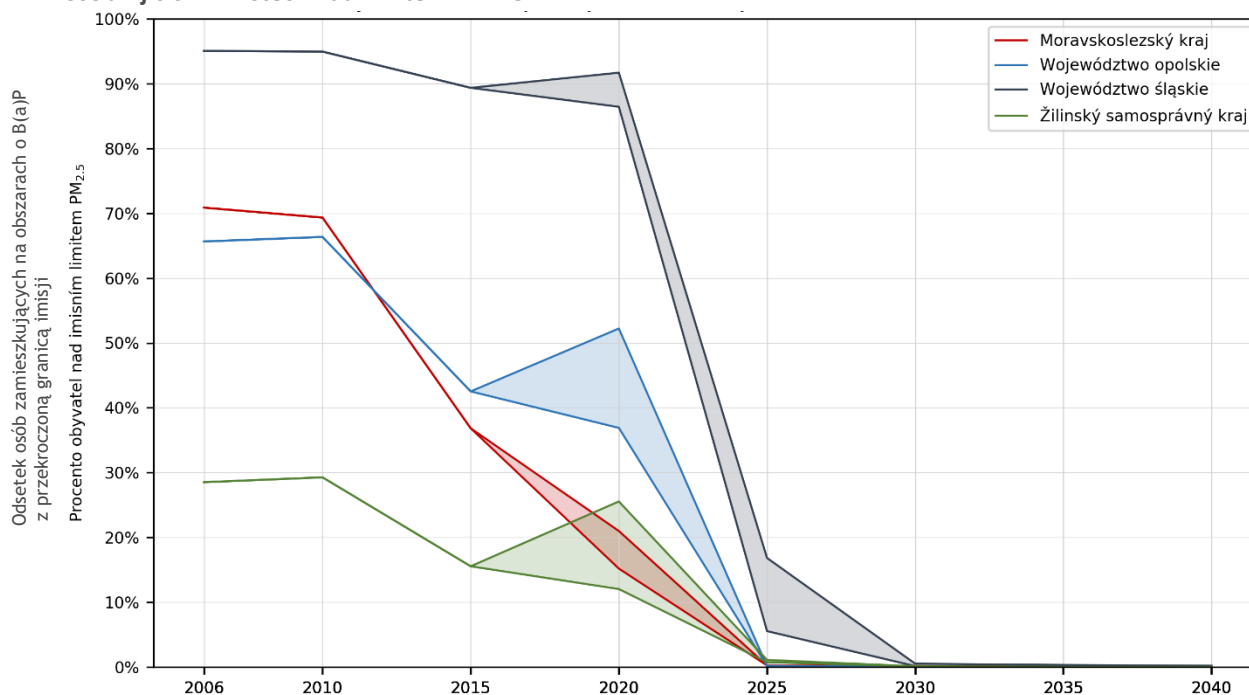
Cel globalny/ ogólny	Globální/celkový cíl
G1 Uzyskać taką jakość powietrza, aby na całym przedmiotowym obszarze nie były przekraczane dopuszczalne i docelowe poziomy stężenia zanieczyszczeń w powietrzu.	G1 Dosáhnout takové kvality ovzduší aby v celém zájmovém území nebyly překračovány imisní limity u všech sledovaných látek.
G2 Wpływać na zachowanie wszystkich grup wiekowych mieszkańców w celu zwiększenia ochrony środowiska a przede wszystkim powietrza.	G2 Ovlivnit chování všech generací obyvatel za účelem zvýšení ochrany životního prostředí, zejména ovzduší.

Wskaźniki oddziaływań szalecane do dokonania oceny (II):

V rámci evaluace je doporučeno použít následující dopadové indikátory (II):

II 1.1/ Wskaźnik: Odsetek osób zamieszkujących na obszarach z pogorszoną jakością powietrza, gdzie przekroczona została dopuszczalna wartość imisji dla PM _{2,5}	II 1.1/ Indikátor: Podíl osob, které žijí v místech se zhoršenou kvalitou ovzduší, překročen imisní limit pro PM _{2,5}
--	--

Rysunek / Obrázek 2.2: Odsetek osób zamieszkujących na obszarach z PM_{2.5} powyżej granicy imisji / Podíl osob žijících v místech nad limitem PM_{2.5}

Źródło: VŠB - TU Ostrava, obliczenia AQMS.

Zdroj: VŠB - TU Ostrava, výpočet AQMS.

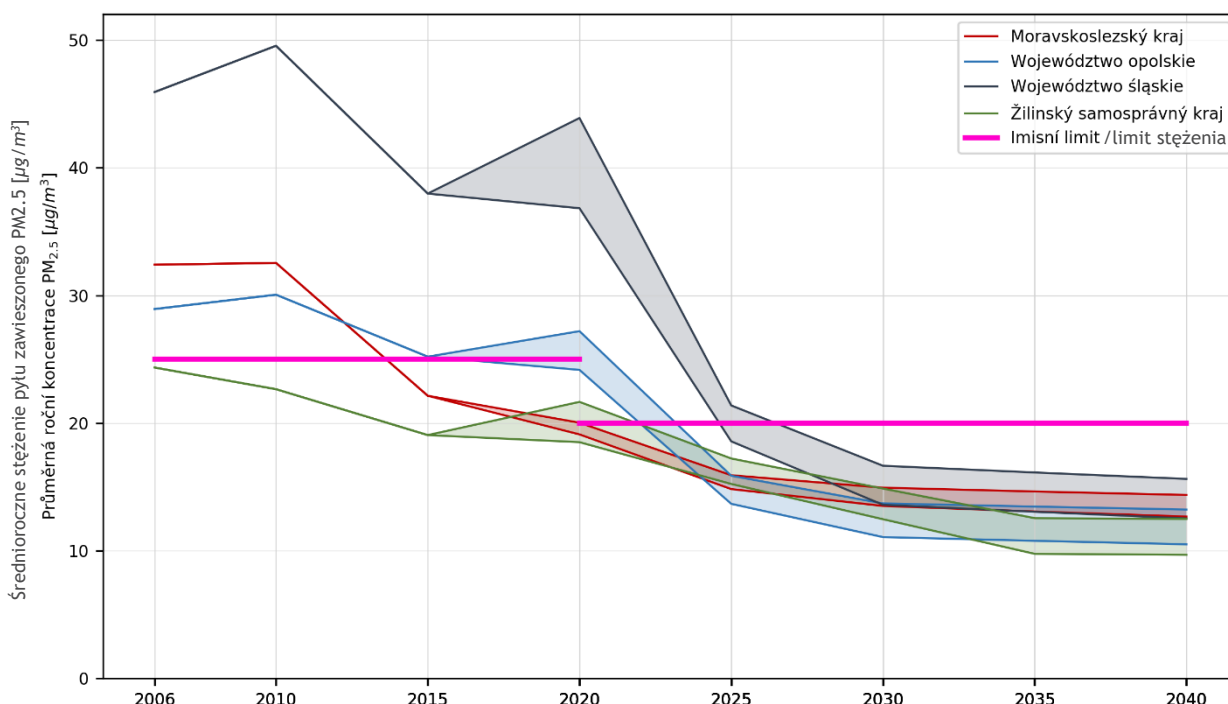
Obj. Krzywe dla poszczególnych krajów/województw są podzielone; górne krzywe pokazują wartości dla chłodnej zimy, dolne krzywe dla ciepłej zimy. Wartość dla poszczególnych krajów/województw powinna znajdować się w obszarze wyznaczonym przez kolor przyporządkowany dla danego regionu.

Pozn. Křivky pro jednotlivé kraje/vojvodství se dělí, vrchní křivky znázorňují hodnoty v případě studené zimy, spodní křivky v případě zimy teplé. Oblast jimi vymezená je vždy vybarvena, hodnoty daného kraje/vojvodství by se měly pohybovat v této oblasti.

II 1.2/ Wskaźnik: Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM_{2,5} na mieszkańca kraju/województwa¹

II 1.2/ Indikátor: Průměrná zátěž PM_{2,5} na obyvatele kraje/vojvodství²

Rysunek / Obrázek 2.3: Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM_{2,5} na mieszkańca kraju/województwa / Průměrná zátěž PM_{2,5} na obyvatele kraje/vojvodství

Źródło: VŠB - TU Ostrava, obliczenia AQMS.

Zdroj: VŠB - TU Ostrava, výpočet AQMS.

Obj. Krzywe dla poszczególnych krajów/województw są podzielone; górne krzywe pokazują wartości dla chłodnej zimy, dolne krzywe dla ciepłej zimy. Wartość dla poszczególnych krajów/województw powinna znajdować się w obszarze wyznaczonym przez kolor, przyporządkowany dla danego regionu.

Pozn. Křivky pro jednotlivé kraje/vojvodství se dělí, vrchní křivky znázorňují hodnoty v případě studené zimy, spodní křivky v případě zimy teplé. Oblast jimi vymezená je vždy vybarvena, hodnoty daného kraje/vojvodství by se měly pohybovat v této oblasti.

¹ Średnie obciążenie dla ludności obszaru - jest to średnie / charakterystyczne stężenie zanieczyszczenia, na które narażeni są mieszkańcy obszaru. Wartość oblicza się, odejmując wartości stężenia wybranego zanieczyszczenia dla każdego mieszkańca, zgodnie z miejscem zamieszkania obywateli. Na podstawie odczytanych wartości oblicza się średnią arytmetyczną. Wartość ta reprezentuje obciążenie populacji tego obszaru tym zanieczyszczeniem.

² Průměrná zátěž obyvatel území - Jedná je o průměrnou/charakteristickou koncentraci polutantu, které je vystaven obyvatel území. Hodnota se počítá tím způsobem, že se podle místa bydliště obyvatel odečtou hodnoty koncentrací vybraného polutantu pro každého obyvatele. Z těchto odečtených hodnot se spočítá aritmetický průměr. Tato hodnota reprezentuje, jak je obyvatelstvo území zatíženo tímto polutantem.

II 2.1/ Wskaźnik: Odsetek osób zamieszkujących na obszarach przekroczeń dla B(a)P

II 2.1/ Indikátor: Podíl osob, které žijí v místech se zhoršenou kvalitou ovzduší, překročen imisní limit pro B(a)P

Rysunek / Obrázek 2.4: Odsetek osób zamieszkujących na obszarach przekroczeń dla B(a)P / Podíl osob žijících v místech nad limitem B(a)P

Źródło: VŠB - TU Ostrava, obliczenia AQMS.

Zdroj: VŠB - TU Ostrava, výpočet AQMS.

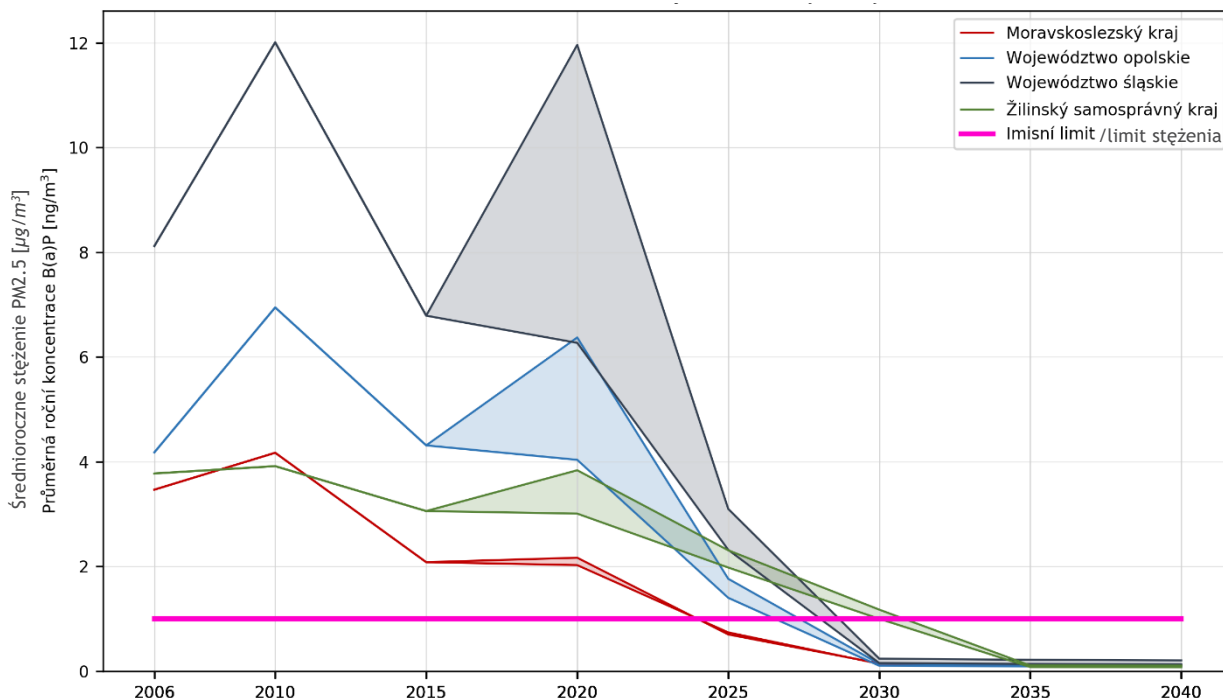
Obj. Krzywe dla poszczególnych krajów/województw są podzielone; górne krzywe pokazują wartości dla chłodnej zimy, dolne krzywe dla ciepłej zimy. Wartość dla poszczególnych krajów/województw powinna znajdować się w obszarze wyznaczonym przez kolor, przyporządkowany dla danego regionu.

Pozn. Křivky pro jednotlivé kraje/vojvodství se dělí, vrchní křivky znázorňují hodnoty v případě studené zimy, spodní křivky v případě zimy teplé. Oblast jimi vymezená je vždy vybarvena, hodnoty daného kraje/vojvodství by se měly pohybovat v této oblasti.

II 2.2/ Wskaźnik: Średnioroczne stężenie B(a)P na mieszkańca kraju/województwa³

II 2.2/ Indikátor: Průměrná zátěž B(a)P na obyvatele kraje/vojevodství⁴

Rysunek / Obrázek 2.5: Średnioroczne stężenie B(a)P na mieszkańca kraju/województwa / Průměrná zátěž B(a)P na obyvatele kraje/vojevodství

Źródło: VŠB - TU Ostrava, obliczenia AQMS.

Zdroj: VŠB - TU Ostrava, výpočet AQMS.

Obj. Krzywe dla poszczególnych krajów/województw są podzielone; górne krzywe pokazują wartości dla chłodnej zimy, dolne krzywe dla ciepłej zimy. Wartość dla poszczególnych krajów/województw powinna znajdować się w obszarze wyznaczonym przez kolor, przyporządkowany dla danego regionu.

Pozn. Křivky pro jednotlivé kraje/vojevodství se dělí, vrchní křivky znázorňují hodnoty v případě studené zimy, spodní křivky v případě zimy teplé. Oblast jimi vymezená je vždy vybarvena, hodnoty daného kraje/vojevodství by se měly pohybovat v této oblasti.

³ Średnie obciążenie dla ludności obszaru - jest to średnie / charakterystyczne stężenie zanieczyszczenia, na które narażeni są mieszkańcy obszaru. Wartość oblicza się, odejmując wartości stężenia wybranego zanieczyszczenia dla każdego mieszkańca, zgodnie z miejscem zamieszkania obywateli. Na podstawie odczytanych wartości oblicza się średnią arytmetyczną. Wartość ta reprezentuje obciążenie populacji tego obszaru tym zanieczyszczeniem.

⁴ Průměrná zátěž obyvatel území - Jedná je o průměrnou/charakteristickou koncentraci polutantu, které je vystaven obyvatel území. Hodnota se počítá tím způsobem, že se podle místa bydliště obyvatel odečtou hodnoty koncentrací vybraného polutantu pro každého obyvatele. Z těchto odečtených hodnot se spočítá aritmetický průměr. Tato hodnota reprezentuje, jak je obyvatelstvo území zatíženo tímto polutantem.

Zalecane wskaźniki rezultatów wykorzystywane do oceny Strategii.

V následující tabulce jsou navrženy indikátory výstupů Strategie.

Tablica / Tabulka 2.1: Zalecane wskaźniki produktu / Návrh indikátorů výstupů Koncepte

Cel szczegółowy	Specifický cíl
<ul style="list-style-type: none"> Propozycja wskaźników produktu 	<ul style="list-style-type: none"> Návrh indikátorů výstupů
<p>Cel A1: Realizować „Evidence - based management” (zarządzanie na podstawie sprawdzonych informacji/dowodów) tzn. monitorowanie i ocena zmian jakości powietrza na obszarze programu, efektywna i długoterminowa poprawa stanu powietrza na obszarze strategii</p> <ul style="list-style-type: none"> Ilość projektů w obszarze monitoringu Ilość badań w dziedzinie monitorowania jakości powietrza <p>Cel B1: Obniżenie wpływu lokalnych źródeł ciepła na jakość powietrza</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba wymienionych kotłů na paliwa stałe Obniżenie emisji PM10 (t/rok) z lokalnych palenisk Obniżenie emisji z PM2,5 (t/rok) z lokalnych palenisk <p>Cel B2: Ograniczenie zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> Obniżenie emisji pyłů PM2,5 z przemysłowych źródeł 	<p>SC A1: Realizovat „Evidence - based management“ (řízení na základě ověřených informací/důkazů) tj. monitorovat a vyhodnocovat vývoj kvality ovzduší na základě změn v území, efektivně a dlouhodobě zlepšovat stav ovzduší na celém území</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet projektů v oblasti monitoringu Počet studií v oblasti monitorování kvality ovzduší <p>SC B1: Snížit vliv lokálních zdrojů tepla na kvalitu ovzduší</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet vyměněných kotlů na pevná paliva Snížení emisí PM10 (t/rok) z lokálních topenišť Snížení emisí PM2,5 (t/rok) z lokálních topenišť <p>SC B2: Omezit znečištění z průmyslových zdrojů⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> Snížení emisí PM2,5 z průmyslových zdrojů

- ⁵
- W koksowniach monitorowany jest wskaźnik „Obniżenie emisji B(a)P z przemysłowych źródeł“.
 - U koksoven je sledován také indikátor „Snížení emisí PM2,5 z průmyslových zdrojů“.

Ponižsza tabela opisuje szacunkowy udział PM2,5 w całkowitej emisji substancji stałych.

V následující tabulce je popsán odhad podílu PM2,5 v celkových tuhých emisích.

Tablica / Tabulka 2.2: Szacunkowy udział PM2,5 w całkowitych emisjach stałych/ Odhad podílu PM2,5 v celkových tuhých emisích

		Źródła przemysłowe Průmyslové zdroje	Lokalne źródła ciepła Lokální topeniště	Transport samochodowy Automobilová doprava
CZ08	Moravskoslezský kraj	40 %	90 %	100 %
PL16	Województwo opolskie	50 %	90 %	100 %
PL24	Województwo śląskie	50 %	90 %	100 %
SK03	Žilinský samosprávny kraj	40 %	90 %	100 %

Źródło / Zdroj: VŠB - TU Ostrava

Cel szczegółowy	Specifický cíl
<ul style="list-style-type: none"> Propozycja wskaźników produktu 	<ul style="list-style-type: none"> Návrh indikátorů výstupů
<p>Cel B3: Zmniejszenie oddziaływania transportu na jakość powietrza</p> <ul style="list-style-type: none"> Obniżenie emisji NOx wynikającej z transportu⁶ na mieszkańca obszaru o podwyższonym stężeniu (µg/rok) <p>Cel C1: Podniesienie świadomości ekologicznej i zmiana zachowań</p> <ul style="list-style-type: none"> Ilość osób korzystających z transportu publicznego w okresie roku w poszczególnych miastach. 	<p>SC B3: Snížit vliv dopravy na kvalitu ovzduší</p> <ul style="list-style-type: none"> Snížení emisí NOx z dopravy⁷ na počet osob žijících v územích se zvýšenou koncentrací (změna µg/rok) <p>SC C1: Zvyšování ekologického povědomí a změnu chování</p> <ul style="list-style-type: none"> Počet obyvatel, kteří za období (rok) využijí MHD v jednotlivých městech

⁶ Chodzi o przekroczenie wartości powyżej limitu.

⁷ Jedná se o překročení nadlimitních hodnot.